

Den helt rene svømmesø

Det bedste fra havebassinet og swimmingpoolen forenes - og det virker

Af Lars Juncker

Det er fremtiden med badning i rent og klart ferskvand, rensed udelukkende biologisk. En sådan svømmesø forener det bedste fra havebassinet og swimmingpoolen, og det er det grønne fag der skal løse opgaven.

For fem år siden havde jeg en kunde som ønskede et større havebassin i sin have og efter vi havde lavet en aftale om opstart kom han med en henslængt bemærkning om det mon kunne blive muligt for at bade i den.

Nogle år før havde vi stiftet bekendtskab med svømmesøerne på en tysk fagmesse, men vi mente dengang at det ikke var noget for os. Vi troede ikke vi kunne skabe det klare vand i Danmark som er nødvendigt for at danskere - uvante som de er med at bade i søer - ville bade i dem. I forvejen havde vi svært nok ved at lave vandet klart i fiskebassinerne, især til Koikarper som kræver helt rent og klart vand.

Alligevel kunne vi ikke nære os. Min gode ven Hans Jørgen Pedersen fra vandteknikfirma-

et Aqualogik havde den tekniske erfaring. Sammen vurderede vi at den tekniske løsning kunne bestå af et biologisk filter der kunne klare belastningen fra 90 kg Koikarper, en kraftig BioUV der rensede vandet med ultraviolet lys og et forfilter (Screnex). Hertil større partier af rodzoner i vandkanten til optagelse af næringsstoffer. Arbejdet med at grave søen i 160 cm dybde var vanskeliggjort af vandårer og sammenstyrninger, men efter en del strabadser blev søen indviet efteråret 2006 med en kold svømmetur.

I vandet opdagede jeg hvor dejligt det er at bade i ferskvand og at man fra vandet kan opleve haven på en helt ny måde. Jeg kunne også se at det skulle være let at komme i og op af vandet og at søen skulle kunne klare belastningen fra de badende. Og så skulle vandet selvfølgelig være rent og klart. Det viste sig senere at den valgte tekniske løsning ikke var optimal. Søen fungerede gabskevis, men vandet var ikke helt klart, tilsy-

Naturalistisk formet svømmesø på 100 m² i privathave i Holmegård.

net var krævende og strømforbruget vel højt.

Målløse og skeptiske

Løsningen viste sig efter på en tysk fagmesse for naturnært badevand. Ti mand stærk drog vi af sted og overraskelsen var stor da vi opdagede en hal på størrelse med Forum, kun med svømmesøspecialister. I Tyskland, Østrig og Schweiz er svømmesøen udviklet og gennemprøvet gennem 25 år. Her har omkring halvdelen af de anlagte badevandsanlæg biologisk rensed ferskvand, både i form af naturlige svømmesøer og helt poolignende anlæg. De findes både hos private og i badeanstalter på campingpladser og i hoteller.

Vi fik kontakt med et øst-

rigsk firma der udfører svømmesøer og så senere ti af deres anlæg i forskellige størrelse, nogle med 15 år på bagen. Alle med krystalklart vand og helt ned til tre meters dybde. Vi var målløse. Og skeptiske. Forstod ikke at vandet kunne blive så klart uden anden teknik end en cirkulationspumpe! Ikke engang en UV.

Systemets udgangspunkt er en speciel skimmersø der bygges lige uden for selve svømmesøen. Her monteres de biologiske filtre og en pumpe der flytter vandet til en kilde eller vandfald. Kildens eller vandfaldets bølgeeffekt presser kontinuerligt pollen, støv og blade retur mod skimmersøen hvor man fjerner partiklerne efter behov med en ketcher.

Svømmesø på Holbergaard kursuscenter i Vordingborg ved indvielsen. Den lille fjord er skimmersøen der med filtre og pumpe meemrsøen hertil takket være en kilde der skaber bølge placeret modsat i svømmesøen

Svømmesøen opbygges med tre zoner: dybtvandszonen på 300 cm til svømning og badning, lavtvandszonen på 120 cm til hvile og opstigning, f.eks. på trædesten, og bredzonen til vegetation og naturlig overgang mod land.

Tilbage i Danmark fik jeg hurtigt solgt tre svømmesøer. De første to ved et kursuscenter i Vordingborg og i en privathave i Holmegaard blev udført med østrigernes hjælp. De kom til Danmark og byggede søerne med os. Det var nærmest som at gå i første klasse igen. Og forholdene var vanskelige: tre meter i dybden, silt, sand og vandårer og kraftig regn. Vi måtte bl.a. finde en metode at skabe stabile og helt lodrette vægge uden for membranen. Det blev til de specielt udformede geotekstilsække som er den helt geniale som byggesten til svømmesøens zoner.

Helt klart, Lars

Cirka otte uger efter færdiggørelsen af anlæggene fik jeg en opringning fra Hans Jørgen Pedersen. „Vandet er altså helt, helt klart, Lars,“ fremstammede han. For ham - der havde solgt vandhaveseteknik i 15 år - var det virkelig en stor glæde.

Så vist kan der laves gode svømmesøer i Danmark. Det er et svært, tager tid og kræver erfaringer, men når det er sagt, ligger landet åben. Jeg forventer at vores fag i fremtiden kan overtage over 50% af det traditionelle poolmarked måske inden for de næste ti år og dermed tilføre landet miljøbevist badevand helt fri for kemi og tilsætningsstoffer.

Der findes endnu ikke et regulativ for badevand i Danmark med ferskvand inden for en membran, kun for pools og naturligt udgravede badesøer. Vi har været i dialog med myndighederne som inden længe vil udforme til et regulativ der ligger tæt på det østrigske og tyske. Der er ingen vej tilbage. Hele verden har svømmesøer. Prøv bare at søge badeteich, schwimteich eller naturel swimming pool på google. □

SKRIBENT

Lars Juncker er anlægsgartnermester og indehaver af anlægsgartnerfirmaet Junckerhaven der har specialiseret sig i bassiner og svømmesøer.

006 – Ferskvandet i en svømmesø er dejligt forfriskende. Her er det Landskabsarkitekt Anne Stausholm der afprøver

08 – Denne svømmesø på 55 m2 blev årets vinder af – Vand i Haven 2008
Print Pan – 01 En svømmesø kan også udformes i poollignende design, som her i Farum
Svømmesø 008 Danmarks største svømmesø på 180 m2, ligger på Rutsker Feriecenter på Bornholm